

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko k Doporučením pro Doporučení Rady k národnímu programu reforem České republiky na rok 2016 a stanovisku Rady ke konvergenčnímu programu České republiky z roku 2016 (KOM(2016) 324)(ke specifickým doporučením Evropské komise pro Českou republiku 2016)
Č. J.	2/2016/EU
DATUM ZPRACOVÁNÍ	24. 5. 2016
KONTAKTNÍ OSOBA	Ing. Vladimíra Drbalová
TELEFON	225 279 601
E-MAIL	vdrbalova@spcr.cz

NÁRODNÍ ZPRÁVA („COUNTRY REPORT“)

Evropská komise (dále jen „EK“) zveřejnila své komplexní hodnocení hospodářství České republiky (dále jen „ČR“) z hlediska roční analýzy růstu již ve své Zprávě o ČR (tzv. *Country Report*) SWD(2016) 73 z 26. 2. 2016. Ve zprávě bylo konstatováno, že ČR v posledních dvou letech zaznamenává silné hospodářské oživení, má velký ekonomický potenciál, ale slabiny v detailu a v nedotažených reformách.

OBECNĚ K DOPORUČENÍM

Dne 18. 5. 2016 zveřejnila EK návrh specifických doporučení Rady k národnímu programu reforem ČR 2016 a konvergenčnímu programu ČR 2016 ve sdělení KOM(2016) 324. Svaz průmyslu a dopravy ČR (dále jen „SP ČR“) pozitivně hodnotí, že se EK držela svého záměru adresovat méně, ale cílených doporučení.

V návrhu se konstatuje, že na základě vyhodnocení konvergenčního programu a v souladu s jarním makroekonomickým výhledem EK lze očekávat, že ČR bude splňovat opatření Paktu stability a růstu. Sdělení však konstatuje určitá rizika fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu, a to zejména v souvislosti s tím, že i přes přijatá či připravovaná opatření v penzijním systému, nemá ČR v současné době žádný plán jak dále zvýšit nízký zákonem stanovený věk odchodu do důchodu a stále čelí výzvě nízké nákladové efektivity zdravotní péče. Fiskální rámec je označen jako jeden z nejslabších v EU. Sdělení konstatuje, že balík opatření transponující směrnici Rady 2011/85/EU o rozpočtových rámcích stále čeká na přijetí Senátem. Investice v ČR na jednoho obyvatele zůstávají pod úrovní průměru EU a investice jsou koncentrovány především do regionu hlavního města. Přetrvávají administrativní a regulační překážky, které brání rozvoji podnikatelského prostředí a investicím. Administrativní překážky brání rozvoji dopravní infrastruktury. Pokud jde o energetickou účinnost, veřejné programy na snížení energetické náročnosti jsou roztržštěné a s nízkou nákladovou efektivností. Jsou zde jasné indikace, že úspory energií nejsou v souladu s národním akčním plánem energetické účinnosti. Sdělení konstatuje regulační restriktce i v oblasti služeb, což má také negativní vliv na podnikatelské prostředí (vysoký počet regulovaných profesí, elektronická veřejná správa nevyužívá potenciál technologických možností). Statistiky ukazují na vysokou míru daňových

úniků, v souvislosti s tím jsou nyní opatření směřována na DPH. Na druhé straně nejsou plánována žádná opatření spojená s příliš vysokými náklady spojenými s plněním daňových povinností a se zjednodušením daňového systému. Vysoké odvody zaměstnavatelů do sociálních systémů přispívají k celkově vysokému zdanění práce.

Ve sdělení se opakuje kritika z minulých let týkající se přetrvávajících nedostatků ve veřejné správě. Pokrok a větší profesionalitu si EK slibuje od implementace nově transponované směrnice o modernizaci postupů při zadávání veřejných zakázek. Větší ambice se očekávají od protikorupční strategie ČR. Sdělení opakuje hodnocení z národní zprávy v oblasti výzkumu a vývoje. Investice do výzkumu a vývoje se v posledních letech významně zvýšily, ale výsledky jsou i nadále chabé a existují obavy ohledně udržitelnosti infrastruktury výzkumu a vývoje. Současný systém financování je roztržštěný, vážně koordinace a není jasné rozdělení odpovědností mezi jednotlivými institucemi. Sdělení kvituje přijatou reformu vysokého školství. Konstatuje přetrvávající nízkou atraktivitu učitelského povolání, jejíž příčinou jsou i nízké platy. Výsledky vzdělávání jsou všeobecně dobré, je třeba se zaměřit na znevýhodněné skupiny a doporučení je směřováno hlavně k větší inkluzi romských dětí do hlavního vzdělávacího proudu.

KONKRÉTNÍ DOPORUČENÍ EVROPSKÉ KOMISE

1. Podniknout opatření, jež zajistí dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, ve světle budoucích rizik v oblasti zdravotní péče. Přijmout právní předpisy k posílení fiskálního rámce.
2. Omezit regulační a administrativní překážky, jež brání investicím (zejména v dopravě a energetice), a zvýšit dostupnost služeb elektronické veřejné správy. Přijmout rozpracované protikorupční reformy a zlepšit postupy zadávání veřejných zakázek.
3. Posílit řízení systému výzkumu a vývoje a usnadnit propojení akademické sféry se sférou podnikatelskou. Zvýšit atraktivnost učitelského povolání a přijmout opatření zvyšující začlenění znevýhodněných dětí (včetně romských) do vzdělávání v rámci běžných škol a předškolního vzdělávání. Odstranit překážky, jež brání větší účasti nedostatečně zastoupených skupin (zejména žen) na trhu práce.

REAKCE ZAMĚSTNAVATELŮ A PODNIKATELŮ

SP ČR není překvapen hodnocením a doporučeními adresovanými ČR. Ve velké míře odpovídají současné realitě podnikatelského prostředí, stavu reforem a přetrvávajícím administrativním a regulatorním překážkám. Řada úzkých míst a rizik se objevuje v samotném textu hodnocení, ale už není adresněji a naléhavěji adresována v samotných klíčových doporučeních.

SP ČR pozitivně hodnotí kritiku a doporučení týkající se administrativních a regulatorních překážek pro další rozvoj investic, zejména v souvislosti s povoloovacími řízeními, silnou výtku i pobídku k tomu, aby ČR konečně začala něco konat v oblasti energetické účinnosti, včetně využití nástroje čerpání dotací. Ztotožňuje se s obavou nad udržitelností velkých infrastruktur a jejich financováním a s naléhavostí změny

systému výzkumu a vývoje, který by vedl k větší spolupráci firemní a výzkumné sféry. Souhlasit lze také například s kritikou směřující do oblasti služeb elektronické veřejné správy a postupů zadávání veřejných zakázek, s kritikou vysokých nákladů spojených s daňovými povinnostmi a omezenými aktivitami na straně finanční správy ve prospěch poctivých plátců, či s potřebou dalších opatření na zlepšení atraktivity učitelské profese. Naopak SP ČR považuje za trochu přísnou a málo objektivní kritiku fiskálního rámce, když má ČR jedno z nejnižších zadlužení v EU a snižuje ho, když dosáhla lepších výsledků, než bylo původně plánováno. Takové hodnocení může poškodit ČR v ratingu a ve finále firmám zdražit přístup k financím.

SP ČR by uvítal silnější a adresná doporučení, pokud jde o:

- zjednodušení a předvídatelnost daňového systému, zejména důraz na opatření ke **snížení nákladů spojených s dodržováním daňových předpisů** a pozitivní kompenzační opatření pro poctivé plátce daní.
- **plnění Akčního plánu energetické účinnosti**, důraz na efektivní, rychlé a méně byrokratické čerpání fondů, urychlení výstavby energetické infrastruktury a **vytvoření stabilního a předvídatelného podnikatelského prostředí pro rozvoj podporovaných zdrojů energie**, racionalizaci povolovacích procesů nutných pro výstavbu strategicky významných zdrojů.
- **cílenější směřování rozvoje e-governmentu v České republice**, tlak na **vytvoření jasné budoucí vize** a systematický přístup k projektům, které by situaci v oblasti modernizace a digitalizace veřejných služeb v ČR zlepšily, spíše než úzké zaměření na podchycení ICT služeb pro veřejnou správu, inhousing veřejných zakázek v oblasti ICT a budování a správu neveřejných internetových sítí. **E-government musí zůstat jednou z priorit nově jmenovaného vládního koordinátora pro digitální agendu.**
- **zlepšení dovedností a jejich sladění s požadavky trhu práce** a potřebami podniků, rozvoj duálních systémů, učňovského školství a odborného vzdělávání a přípravy s důrazem na praktické vzdělávání, spíše než tlak na nákladnou inkluzi ve vzdělávání s nejistými výsledky.
